

"Ukko-Rea"
100 rpm
SA
Tämä auto on Toivo Salin
muistoksi Petsamo-sijon
1940-41
niminen Auto
...

Vaihtuvan näyt-
telyn teemana
ovat Suomen ja
Japanin diplo-
maattisuhteiden
satavuotisjuhlan
kunniaksi 1960-
ja 1970-lukujen
japanilaisautot.

Tuhansien autojen maa

Autoilu. Suomessa on parikymmentä automuseota, mutta harvan rattia pyörittävät äiti ja tytär kuten Vehoniemen Automuseossa Kangasalla. Leila ja Pauliina Suutarinen toteuttavat museossa perheen autounelmia jo neljännessä polvessa.

TEKSTI EILA LOKKA, KUVAT RIINA PEHU JA TERO HAKALA

2

Tero Hakala / Studio Pelisalmi

3

Museon tunnelmaan pääsee jo parkkipaikalla. Esillä on kaksi sulavalinjaista vanhaa Corvetta, muhkeita moottoripyöriä, vanha avomersu ja liuta uudempia autoja. Helteiseltä ulkoterrassilta avautuvat komeat järvinäkymät Roineelle.

Uudistetun kahvilan tiskin takana hyörii kahvilaa pyörittävä **Pauliina Suutarinen**, museonjohtaja **Leila Suutarinen** taas sukkeloi kahvilan ja museon välillä seurustellen kävijöiden kanssa ja opastaen näyttelyssä.

Leila ja Pauliina Suutarinen ovat juuri toteuttaneet unelmansa museon laajennuksesta ainutlaatuisen joukkorahoituskampanjan avulla. Vehoniemen Unelma -nimiseen kampanjaan tuli mukaan yli tuhat osallistujaa, jotka keräsivät tempauksella 145 000 euroa automuseon laajennukseen ja remonttiin. Uudistetun museon avajaisia vietettiin tämän vuoden toukokuussa – vain vuosi joukkorahoituskampanjan alkamisen jälkeen.

– Kehitimme joukkorahoituskampanjan osallistujille vastikepaketit. Nimikkopöydät ja -tuolit myytiin loppuun nopeasti. Lisäksi meillä oli kirja- ja autonhoitotuotteita. Edullisimmillaan kampanjaan pääsi mukaan kahdenkymmenen euron munkkikahveilla ja Vehoniemen ystävät -pinssillä, Leila Suutarinen kertoo.

1. **Arvoautot hyvässä tallessa.**
2. **Komea harju- ja järvimaisema Roineen ja Längelmäveden suuntaan.**
3. **Rainer "Rane" Mäkipää Hämeenkyröstä oli Olavi Sallisen ja Matti Järvenpään kanssa perustamassa Suomen Autobiili-Historiallisen Klubin Tampereen kerhoa vuonna 1964.**

Museoon ei ole pääsymaksua, vaan se pyörii kahvilan ja pienoismallimyymälän tuotoilla. Kampanjatuoton lisäksi remonttiin saatiin Euroopan unionin maaseudun kehittämisen investointiavustusta ja pankkilainaa.

Remonttirahaa museo sai myös viime vuoden helatorstaina, kun Leila ja "Letukka" viettivät yhteisiä 150-vuotisjuhlia. Silloin tuli kuluneeksi 60 vuotta Leila Suutarisen syntymästä ja 90 vuotta siitä, kun hänen isoisänsä Toivo Sallinen aloitti ammattimaisen liikenteen Karjalan Kannaksella. Sallinen aloitti vuoden 1928 Chevrolet Capitol Truckilla eli "Letukalla", jollainen seisoo paraatipaikalla automuseon kokoelmassa.

LEILA JA PAULIINA SUUTARINEN toteuttavat museossa autounelmia jo neljännessä polvessa. Leilan isä Olavi Sallinen hurautti isänsä tavoin autoihin pojanklopista lähtien ja jatkoi aikuistuttuaan tämän työtä kuorma-autoliikenneyrityksenä. Museoautojen keräilyä Olavi aloitti 1958 ostamalla vuoden Rugbyn – samantyyppisen, jolla hänen isänsä oli läpäissyt insinööriopintonsa Savonlinnassa 1925.

Ajan myötä ajoneuvokokoelma karttui niin, että Olavi alkoi unelmoida oman automuseon perustamisesta. Hänen sairastuttuaan 1970-luvun lopussa perheen molem-

mat kuljetusliikkeet myytiin, joten hän saattoi keskittyä automuseon suunnittelemiseen ja toteuttamiseen.

Museolle löytyi sopivat näyttelytilat Vehoniemenharjun Matkailumajalta 1980-luvun alussa. Vaikka uudet rakennukset rakennettiin mahdollisimman hyvin ainutlaatuisen harjumaisemaan sopiviksi, monet paikkakunnan vaikuttajat tuomitsivat kaupan. Julkisudessa väitettiin, että autoista valuva öljy ja autonromut pilaisivat koko kauniin Vehoniemen.

Kiinteistönhankinta- ja lupa-asiat olivat kuitenkin kunnossa, ja Vehoniemen automuseo avasi ovensa 10. toukokuuta 1983. Isänsä kuljetusyrityksessä lapsesta asti mukana olleesta ja hallintotieteitä opiskelleesta Leila Sallisesta tehtiin Vehoniemen museoemäntä. Tytär Pauliina astui kahvilan johtoon vuonna 2008 valmistuttuaan palveluvastaavaksi Pyynikin ammattikoulusta.

Ratkaisevaksi museon menestykselle osoittautui parikymmentä vuotta sitten tehty päätös poistaa museosta pääsymaksu. Takana oli perheen reissu Lahden Taidemuseon kiinalaisten terrakottapatsaiden näyttelyyn. Peräti 60 markkaa maksavassa lipussa komeili liuta sponsoreita, mikä herätti Leilassa ajatuksen hankkia yhteistyökumppaneita myös automuseolle.

Pauliina (oik.) ja Leila Suutarinen nauttivat työstään automuseolla. "Täällä ei yksikään päivä ole samanlainen. Koskaan ei tiedä mitä eteen tulee", Pauliina toteaa.

Kävijämäärät ponkaisivat ilmaisen sisäänpääsyn myötä nousuun. Vuonna 2018 Vehoniemen Automuseossa kävi 232 000 vierailijaa. Remontin valmistuminen on tuonut huikeasti lisää kävijöitä, ja tänä vuonna Leilan ja Pauliinan toiveena on saada neljännesmiljoona rikki.

ÄITI JA TYTÄR TYÖSKENTELEVÄT museolla rinta rinnan seitsemän päivää viikossa, yhdeksän kuukautta vuodessa. Sanomista tulee välillä puolin ja toisin, mutta naisten mukaan vain "pikkujutuista".

– Pauliina on meistä se jämäkkä, joka pysyy aikatauluissa, Leila tunnustaa.

– Äidille kaikki pitäisi tapahtua tällä sekunnilla, Pauliina huokaa.

Äiti-Leilalle automuseon jatkaminen oli itsestään selvää, Pauliinalle ei.

Leila oli isänsä mukana kuljetusliiketoiminnassa pienestä pitäen ja lunasti paikkansa tiskaamalla vuosittaiseen Kontio-ralliin 10-vuotiaasta lähtien. Pauliina taas vannoi teininä, ettei aio ikinä kerätä mitään eikä lähde mukaan perheen museoon.

Nyt Pauliinalla on neljä autoa: 18-vuotiaana syntymäpäivälahjaksi saatu Marmon Big Eight "IsoKasi" ►

Limousine vuosimallia 1950, Magirus-Deutz Pluto -kuorma-auto vuodelta 1964, Dodge Coronet 1966 ja Chevrolet Suburban 1999. Hän ajaa kaikkia autojaan, vanhempia harvakseltaan.

– Vähän aina aluksi jännittää ajaa niitä, hän tunnustaa.

Seuraava haave on helmiäispinkki ”nappisilmä-Lada”, jonka hän haluaisi itse oppia verhoilemaan ja korjaamaan.

OLAVI-PAPPA OPETTI tyttärensä ja tyttärentyttärensä ajamaan vanhoja autoja ja kuorma-autoja.

– Meillä kaikki näyttelyajoneuvot ovat ajokuntoisia, sillä isäni periaatteena oli, että autot on tehty ajamista varten. Hänelle oli tärkeää, että kaikilla suvun naisilla on rekkakortti. Hän myös opetti meidät ajamaan synkronoimattomilla vaihdelaatikoilla. Meidät on rokotettu tähän juttuun pienestä pitäen, Leila toteaa hymyillen. Hän uskoo, että isä arvostaisi hänen ja Pauliinan työtä.

– Isä on läsnä museolla edelleen. Kun minulle tulee isää ikävä, menen istumaan pajan eteen ja kuuntelemaan hänestä tehtyä haastattelua. En sitä, mitä isä puhuu, vaan hänen ääntään.

Toinen koti ja olohuone ovat sanoja, joilla monet kan-

- 1. Kangasalalaisen Juha Salovaaran Chevrolet Corvette Sport Coupé vuosimallia 1981 veti ihailevia katseita puoleensa.**
- 2. Vehoniemen Automuseon 30-vuotis-syntymäpäiviä juhlettiin 2013. Oikealla edesmennyt museon perustaja Olavi Sallinen, keskellä tytär Leila Suutarinen ja Olavin ensimmäinen harrasteauto, Rubgy Touring vuodelta 1924, vasemmalla tyttärentytär Pauliina Suutarinen.**
- 3. Studebaker State Commander vuodelta 1938 on Leilan ensimmäinen vanha auto.**

gasalalaiset ja paikalle kurvaavat motoristit ja ajoneuvoharrastajat kuvailevat automuseota.

Kangasalalaiseen moottoripyöräkerho Rento MC:n Jorma ”Jommu” Jussila kertoo, että museo toimii kerhon tukikohtana. Siellä käydään tiuhaan vaihtamassa kuulumisia.

– Olemme järjestäneet 15 vuoden ajan Kaatuneiden muistopäivänä motoristien kesän avauksen, joka alkaa motoristimessulla ja seppeleen laskulla sankarihau-doille. Sitten tulemme tänne sopalle, Jommu kertoo.

Corvette Club Finlandin Jari Sorvaniemi Tampereelta ja Juha Salovaara Kangasalta piipahtavat usein Vehoniemen lounaalle, tällä kertaa muodokkailla 1970- ja 1980-luvun Corveteilla.

– Meidän klubi kokoontuu täällä kerran kuussa. Lahjoitimme tänne kaksi pöytää, onhan tämä meille kuin toinen koti.

Kangasalalainen vakiokävijä Satu Eskola osallistui joukkorahoituskampanjaan, koska hän haluaa tukea vanhojen autojen säilymistä ja kunnostamista. Hänestä vanhat autot ovat persoonallisia.

– Varsinkin amerikkalaiset isot autot ovat kiehtoneet minua 15-vuotiaasta lähtien. Niissä on eleganssia ja tyyliä. Valkeakoskelainen eläkkeelle jäänyt päälüuottamus-

mies Ari Reinikainen tulee lähes päivittäin automuseoon kahville vaimonsa kanssa. Aktiivisesti Veteraanimoottoripyöräklubin toimintaan osallistuva Reinikainen oli mukana joukkorahoituskampanjassa sekä kerhon että omasta puolestaan, koska hän haluaa tukea museon toimintaa.

– Kun löydän kirpputoreja kiertäessä autoja käsitte-

Isä Olavi ja Leila Sallinen 1964 Sallisen Teboilin pihalla. Alla Olavin ensimmäinen harrasteauto Rubgy Touring, jonka hän osti vuonna 1958.

leviä kirjoja, saatan pirauttaa Leilalle, ostanko jonkun museon kirjastoon. Olen ”lisäkäsi”, jonka Leila soittaa apuun tarvittaessa. Meille ja monille muille Vehoniemen automuseo on kuin Esson baari, kodikas piste, johon poiketaan munkkikahville. ●

► Lähde: Olli Blomberg, Kuljetuksesta kulttuuriin. Sallisten tie Kerimäeltä Kivennavan kautta Kangasalle, 1997.

Auto- ja moottoripyörämuseot Suomessa kesällä 2019

Museoiden aukioloajat vaihtelevat. Osa on auki yleisölle vain heinäkuun ajan ja silloinkin rajoitetusti. Aukioloajat ja pääsylippujen hinnat löydät museoiden verkkosivuilta.

- Antin Automuseo, Vesivehmaa, www.antinautomuseo.fi
- Automuseo Myllyn vanhat autot, Liperi, <http://www.automuseo.info/etusivu/>
- Espoon Automuseo, Espoo, www.espoonautomuseo.com

- Etelä-Karjalan Automuseo, Rauha, Lappeenranta, www.ekva.fi
- Keski-Suomen Tieliikennemuseo, Kintaus, Petäjävesi, www.radio-museo.fi/tieliikennemuseo
- Kotajärven auto- ja traktorimuseo, Sastamala, www.kotajarvi-saatio.fi
- Kuopion Automuseo, Kuopio, www.kuopionautomuseo.fi
- Linja-auto ja koriteollisuusmuseo Lavia Oy, Lavia, www.facebook.com/linjaautomuseo

- Mobilian Autokylä, Kangasala, www.mobilia.fi
- Oulun Automuseo, Oulu, www.ouluautomuseo.fi
- Pietarsaaren Moottorimuseo, Pietarsaari, www.museportal-osterbotten.fi/museot-a-o/museo/100-pietarsaaren-moottorimuseo
- Suomen moottoripyörämuseo, Lahti, www.moottoripyoramuseo.fi
- Turun Automuseo, Turku,

- www.turunautomuseo.com
- Uudenkaupungin Automuseo, Uusikaupunki, <https://uusikaupunki.fi/tapahtumat/uudenkaupungin-automuseo>
- Vaasan Auto- ja moottorimuseo, Vaasa, www.vaasanveteraaniauto-seura.fi
- Vehoniemen Automuseo, Kangasala, www.automuseo.com
- Wanhat Wehkeet, Erämäentie 368, Karstula, www.wanhatwehkeet.fi